

Fábián Orsolya *

HUNGAROLÓGIA A JYVÄSKYLÄI EGYETEMEN**

Előadásomban a jyvaskyläi hungarológiai programot szeretném részletesebben bemutatni. Biztos vagyok benne, hogy többen hallottak már a jyvaskyläi hungarológiáról, az ott zajló oktatásról, tudományos munkáról, s biztos vagyok abban is, hogy sokan vannak azok, akik már megfordultak nálunk. Lektorai munkám két éve alatt számos olyan kérdést kaptam, hogyan is működik a mi programunk, mitől ennyire ismert és sikeres. Mostani előadásomban ezekre a kérdésekre próbálok választ adni.

„Finnországban jelenleg három egyetemen lehet hungarológiát tanulni: Helsinkiben, Turkuban és Jyvaskyläben (más egyetemeken – Ouluban, Tamperében, Joensuuban – is folyik magyartanítás, de csak bizonyos kurzusok keretei között)” (Lahdelma–Fábián 2006). Emellett Helsinkiben és Turkuban hungarológiát a finn-ugor nyelvészetben belül lehet tanulni, Jyvaskyläben viszont ez önálló képzésként működik.

A jyvaskyläi hungarológia történe és a program működése

„1989-ben az irodalom, a finn, a történelem, a néprajz, a zenetudományi és a művészettörténeti tanszék megállapodott a Magyarországgal kapcsolatos kutatói és oktatói munka elmélyítését szolgáló Hungarológia-program létrehozásáról” (Lahdalma–Fábián 2006). Ezt megelőzte a lektorcsere beindítása 1975-ben, a Kodály-központ megalapítása az 1980-as években, illetve a Néprajz- és az Irodalomtudományi Tanszék Magyarország iránti élénk érdeklődése. A bölcsészkaron 1990 őszétől nyílt lehetőség hungarológiát hallgatni kezdetben a finn tanszék oktatásának részeként. A különböző tanszékek összefogása által e program széles ismereteket közvetítő „kultúrta tárgy” lett. A korábbi rendszerben is több képzési szakaszra volt bontva az oktatás, de 1994-től már a legmagasabb szinten is lehetett hungaro-

---

* Fábián Orsolya, a Balassi Intézet által kiküldött vendégoktató, Jyvaskyläi Egyetem, orsha-f@freemail.hu

** A 2007. aug. 21–22-i lektori konferencián elhangzott előadás írásos változata.

lógiaát tanulni, legalábbis magyar irodalmat és nyelvészetet. „A korábbi és a jelenlegi oktatási stratégia szerint is a hallgatók a képzés első szakaszában Magyarországgal és a magyarsággal ismerkednek, majd később szakosodnak – más tantárgyakat is elvégezve – egyre szűkebb területekre. Az oktatás mindenkori célja, hogy a hallgatók különböző szakterületek magyarság-szakértőivé váljanak” (Lahdelma–Fábián 2006). A hungarológia évtizedes működésének csúcspontját az V. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszuson érte el, amit Jyväskyläben 2001-ben rendeztek meg. A kongresszus nemcsak új kiadványok létrejöttét segítette elő, hanem erősítette a már elindított programokat is. „A kongresszust követő években a hungarológia helyzete megváltozott. A bolognai folyamat következtében a hungarológiát a magisteri tanulmányok közé sorolták, ezért a hungarológiai tantárgyak hallgatását általában csak az alapfokú tanulmányok befejeztével lehet megkezdni. 2000 elejétől a finn minisztérium külön támogatta, hogy az egyetem vendégprofesszorokat hívjon a hungarológia tanszékére. 2002-ben a Jyväskyläi Egyetemen létrehozták Észak-Európa első hungarológiai professzori állását” (Lahdelma–Fábián 2006). 2002 őszétől a hungarológia a bölcsészkar közös programjává vált, ezzel kikerült a finn tanszék irányítása alól. Ez a helyzet lehetővé tette, hogy a hungarológiában nagy hangsúlyt kapjon a doktori képzés és a különböző tudományos programokon való részvétel. A vendégprofesszorok azóta is folyamatosan jelen vannak az oktatásban, s mind az egyetemi hallgatók, mind a doktoranduszok számára tartanak előadásokat, illetve konzultációkat.

„A hungarológiai intézet állandó létszáma kicsi. A program irányítója ma is Tuomo Lahdelma. Az állandó oktatókon kívül az intézet munkájában részt vesz a magyar lektor, a társtanszékek munkatársai, valamint a meghívott vendégelőadók” (Lahdelma–Fábián 2006).

Jelenleg a programnak közel 50 hallgatója van, de az egyetem más hallgatói is teljesítik a projekt által meghirdetett tárgyakat. A hungarológia diákjainak fő szakja leggyakrabban az irodalom, a finn nyelv vagy valamilyen idegen nyelv, de a történelem, a néprajz, a zenetudományi vagy akár az államtudományi tanszékek hallgatói is találhatnak számukra érdekes tárgyakat (vö. www.jyu.fi).

„A múlt tanévben a hungarológia tanszéken négy nappali tagozatos doktorandusz vett részt a kutató- és oktatómunkában. A tanszék sokoldalú és jól működő nemzetközi kapcsolatai lehetővé teszik, hogy számukra is színvonalas képzést biztosíthassunk. Az utóbbi években az a tendencia, hogy évente egy-két doktori dolgozat kerül védésre hungarológiai témakörben. A doktori munkák általában kontrasztív jellegűek” (Lahdelma–Fábián 2006). Doktori képzésünk különlegessége az, hogy a Magyarországról jött hallgató, kiterjedt vendégoktatói hálózatunknak köszönhetően, Jyväskyläben olyan tanárokkal találkozhat, olyan témavezetőt és képzést kaphat, amelyben Magyarországon nem részesülhetne. Ezért doktori programunkra állandó a túljelentkezés. A hungarológián évente egy vagy maximum két új doktori hallgató felvételére van lehetőség.

A cserekapcsolatokról

A Jyväskyläi Egyetemnek történelmileg kialakult erős kapcsolatai vannak a Debreceni Egyetemmel. Emellett az Erasmus/Sokrates együttműködésnek köszönhetően az intézet külföldi kapcsolatai jelentősen bővültek az elmúlt években. Elmondhatjuk, hogy a kapcsolat egyre szorosabbá válik mind a Pécsi mind a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetemmel. Az oktatók együttműködése mellett a diákcsere is megélné a közelmúltban. A magyar vendégeken kívül folyamatosan érkeznek oktatók a hamburgi, a müncheni, a bécsi, a padovai és a tartui egyetemről. A csere-diákok legtöbbször Bécsből, Hamburgból, Padovából és Párizsból jönnek. Számukra is megfelelő képzést kell biztosítanunk, ezért az oktatásban a magyar és a finn nyelv mellett egyre nagyobb szükség van az angol használatára is.

A képzés

2002-től a Hungarológián mester- (40-50 kredit), licenziátus- (diploma utáni, de PhD fokozatot megelőző) és doktori képzés folyik. Az oktatás célja, hogy a hallgató minél jártasabb legyen az általa választott szakterület kutatásában, kutatási módszereiben, eredményeiben és szakirodalmában, tehát a saját szakterületének szakértőjévé váljon. A Hungarológia mesterképzése irodalmi, nyelvészeti, történelmi és zenei területen folyik. Fontosnak tartjuk, hogy a hallgatók tanulmányaik egy részét Magyarországon vagy más olyan külföldi egyetemen végezzék, mellyel az intézetnek kapcsolata van.

A hungarológiai tanulmányokat három, egymásra épülő képzési szakaszban lehet elvégezni. Alapképzés MA szinten, specializáció, majd diplomaszerezés, s utána a doktori tanulmányok. Az oktatásért és a vizsgáztatásért mindig a tantárgyat meghirdető tanszék felel.

A nyelvi képzés célja a hallgatók magyar nyelvi ismereteinek és nyelvtudásának fokozatos elmélyítése úgy, hogy miután a hallgató teljesítette az egyes képzési szakaszokat, jól értse a magyar nyelvet, jól tudjon magyarul írni és beszélni, illetve igényesen tudja alkalmazni magyar nyelvészeti szaktudását.

A tanulmányok elvégzésének időtartama kb. öt év, de ezt befolyásolhatják a választott kutatási területeken folytatott egyéb tanulmányok. A hungarológiát főszakként elvégző hallgatók hungarológus bölcsészdiplomát szereznek.

A hungarológus képzés problémái, paradoxonai

Mint ahogy már korábban említettem a magyarságtudományi képzés kezdetben alapképzéssel indult. Ez megváltozott a 90-es években, amikor a Jyväskyläi Egyetemen anyagi válság volt, s ennek következtében sok képzést összevontak. Pontosabban megszüntettek alapképzéseket, és egymást fedő képzéseket hoztak létre. Így a hungarológiának megszűnt az alapképzése, de továbbra is lehetett nyelvészeti és irodalmi tárgyakat hallgatni más szakok képzésének keretein belül. Ez azért okozott és okoz ma is nehézségeket, mert ezek a tárgyak kevésbé fedik a hungarológia

területét, mint például az általános vagy a finn nyelvészetét. Így tehát kialakult az a paradoxon helyzet, hogy egy kis nyelv tanítása alapképzés nélkül maradt.

Ezt a hiányosságot csak úgy lehet pótolni, hogy a hungarológia tantárgyait két képzési szakaszra bontjuk, egy alapozó képzési szakaszra és egy specializációra. Az alapozó tanulmányokhoz tartoznak a nyelvtörések, az országismeret, az alapvető irodalmi, nyelvészeti, történelmi és kulturális ismeretek. Az ezekkel való ismerkedés után a hallgató általában már el tudja dönteni, hogy melyik irányba specializálódjon, s ennek megfelelően válogat a meghirdetett tárgyakból.

A 2007-es tanév ősze valószínűleg nagy változást hoz majd a tantervben, ugyanis egyre nagyobb az igény az alapképzés visszaállítására vagy az ahhoz hasonló tanulmányi keretek létrehozására. Az ehhez szükséges feltételek kidolgozása ebben a tanévben kezdődik meg.

A hallgatók körében jelenleg az irodalom iránt a legnagyobb az érdeklődés. Sokakat vonz a műfordítás is, ezért három évvel ezelőtt beindítottuk a fordítókursusunkat, amely igen népszerű. Sikerült felvennünk a kapcsolatot a Magyar Fordítótázzal Balatonfüreden, ahová már háromszor eljutottunk, és mindhárom alkalommal tartalmas munkát végeztünk. Természetesen a fordítótábort hosszasan munka előzte meg. Az idei szemináriumra már a tanév elején, 2006 szeptemberében megkezdtük a felkészülést. A téma a Vajdaság irodalma volt, amelynek egy egész évet szenteltünk az oktatási tematikánkban. A vendégtanáraink egy része is bekapcsolódott a munkába, és a Vajdaságot érintő témákban tartottak előadásokat a hallgatóinknak, akik saját maguk is sokat dolgoztak, hiszen a tavaszi félévben olvasókört szerveztünk, ahol önálló előadásokkal ismertették meg a többieket a Vajdaság történelmével, politikai helyzetével, nemzeti összetételével, kultúrájával, nyelvével. Közben kiválasztották a fordítani kívánt műveket is, és már a tavaszi félév folyamán belekezdtek a fordításba. Szerencsénkre a szerzőkkel is sikerült a kapcsolatot felvenni, ezért a mostani füredi szemináriumon egy jó szellemi műhely, író–fordító találkozó alakult ki. Az éves munka eredményeképpen létrejött fordításokat pedig – amennyiben megfelelő lesz az anyagi keret – az őszi félév végére egy antológiában meg is jelentjük.

Az ez évi kurzus sikerére alapozva a jövőben is inkább tematikus szemináriumokat szeretnénk kidolgozni, s ezzel elősegíteni azt, hogy a diákjaink minél mélyebben megismerkedhessenek a magyar kultúra egy-egy szeletével.

Az irodalom mellett kedvelt téma a történelem és a filmkutatás. Hallgatóink között többen vannak olyanok, akiknek fő szakja történelem, de hungarológiára specializálódtak, és vannak zene vagy akár biológia szakosok is. Számukra még nem sikerült egy egész éven át tartó tematikus kurzust létrehozunk, viszont több történelem- és zenetudománnyal foglalkozó vendégoktató jár hozzánk folyamatosan, akik tömbösített kurzusok formájában tartalmas és színvonalas oktatást nyújtanak e diákjaink számára is.

Tehát elmondhatom, hogy a jyvaskylái hungarológia specialitása az, hogy az alapoktatást az egyetemen belül, a specializációt pedig az egyetemen kívülről próbálja megoldani. Mivel a hungarológia nem tanszék, még csak nem is önálló szak,

hanem egy program, ezért nem tud minden szakterületre külön oktatót felvenni. Hiszen erre nincsen keret. De mint ahogy arról már korábban szó volt, 2000 elejétől a finn minisztérium külön támogatta, hogy az egyetem vendégprofesszorokat hívjon a Hungarológia Tanszékre, ez fel tudta oldani a nehézségeket, s mégiscsak egy színvonalas hungarológus képzést sikerült létrehozni, amely a magyarországi és emellett az egyre szélesebb körű külföldi kapcsolatok segítségével folyamatosan bővül.

Jó hír, hogy 2007 őszétől tanszékünk létszámát sikerült egy fővel növelnünk egy olyan fiatal, doktori fokozattal rendelkező hölgy személyével, akinek a jövőbeni feladata a doktori képzés és egyéb oktatásszervezés, ösztöndíjak felkutatása hallgatóink részére, a vendégprofesszorok óráinak előkészítése, illetve más gyakorlati teendők ellátása. Ő lesz az, aki besegít Tuomo Lahdelmának a Nemzetközi Magyar-ságtudományi Társaság ügyeinek intézésébe is. Munkáját intézeti gyakornokunk is segíti majd. A gyakornok személye félévenként változik, és hallgatóink soraiból kerül mindig ki az utánpótlás. A gyakornok általában végzős hallgató, aki már jól beszél magyarul, és eligazodik a hungarológus oktatás rendszerében. A diák számára ez egyben jó munka- és nyelvyakorlási lehetőség, hiszen munkaideje nagy részét magyarokkal tölti. Ezért általában szívesen vállalják a gyakornoki teendőket. A gyakornok feladata a kapcsolattartás a hungarológus hallgatókkal, a hallgatói levelezőlista kezelése és információ-küldés. Emellett segíti a lektor munkáját pl. a teremfoglalásban, bármilyen oktatási segédeszköz beszerzésében, vendégeinket pedig kalauzolja a városban vagy a lektor távollétében segít bármely felmerülő problémában.

A Hungarológia egyéb céljai

A jyväskyläi hungarológián dolgozó tanárok és doktori hallgatók korábban is és most is fontosnak tekintik az intézet könyvtárának folyamatos bővítését. Ezért a lektor egyik fő feladata az oktatáson kívül az, hogy a könyvtár alapos megismerése után a hiányzó kötetek és a szakirányának megfelelően az újonnan megjelent irodalmakat beszerezze. Mivel azonban ez nagyon behatárolná a rendelendő könyvek témakörét, kialakult az a módszer, hogy az intézetbe érkező vendégtanároktól is kérünk egy irodalomlistát azokról a könyvekről, amelyeket elengedhetetlenül fontosnak tartanak saját szakterületük műveléséhez. Így elértük azt, hogy könyvtárunkban több szakterület kiadványai megtalálhatók, s ezzel ideális kutatási feltételeket tudunk biztosítani saját hallgatóinknak, de akár a hozzánk látogató csere-diákoknak és vendégprofesszoroknak is.

A rendelendő könyvek listájának az összeállítása ugyan a lektor dolga, a könyvet azonban a gyakorlatban az egyetemi könyvtár rendeli meg saját hungarológiai gyűjteménye számára. A könyvek kis része olvasótermi, nagyobb részük pedig bárki által kölcsönözhető.

Emellett a Balassi Intézettől is kapunk évente könyveket. Az újabb gyakorlat alapján ezek is a központi könyvtárba kerülnek, így szélesebb olvasótáborhoz juthatnak el. Könyvtárunk régi, de kisebb része az egyetem A-épületében található,

mint ahogy az irodalom tanszék és a hungarológia is, s az ottani könyvek csak helyben olvashatók, de ugyanúgy katalogizálva vannak, mint az egyetemi könyvtárban lévők. Azonban ezt a gyűjteményt nem bővítjük tovább, hiszen akkor csak nagyon kevesekhez jutnának el. Számunkra pedig, mint minden kis szak számára, az a legfontosabb, hogy minél többen értesüljenek létezésünkről, s minél több érdeklődő figyelmét felkeltsük. Erre szolgál a könyvtárbővítés, valamint rendezvényeinket is ebből a célból szervezzük.

Események a Hungarológia Tanszéken

A hungarológián mozgalmas az élet. A vendégtanárok folytonos érkezésén, távozásán és kurzusaikon kívül, amelyek beletartoznak a féléves óraterembe, vannak egyéb események is. Minden félévet egy nyitó esttel kezdünk és egy záró esttel fejezünk be. Ezek a programok társasági események, ahová minden diákunk, doktoranduszunk, vendégtanárunk és cserediák is meghívást kap. Az est fő célja, hogy diákjaink és a tanárok minél jobban megismerjék egymást, és oldott légkörben tudjanak beszélgetni bármilyen őket érdeklő témáról. Néha előfordul az is, hogy a diákok valamilyen magyar témájú előadással vagy vetélkedővel készülnek.

Ezen kívül az utóbbi két évben lektori kezdeményezésre létrejött egy úgynevezett „teaház” azért, hogy a finn hungarológus hallgatók kötetlen baráti környezetben ismerkedhessenek nyelvyakorlás céljából a Finnországban élő magyar fiatalokkal és a magyarországi cserediákokkal. A teaházak kezdetben kéthetente majd később háromhetente kerültek megrendezésre az egyetemen, nem egyetemi óra, hanem szabadprogram keretein belül, valamelyik hétköznap este. Az ötlet sikeresnek bizonyult, mert sok finn és magyar diák találkozott itt, és alakultak ki “each one teach one” kapcsolatok, ahol a diákok szabadidejükben egymást saját anyanyelvükre tanítják. Ezért ezt a kezdeményezést nagyon sikeresnek tartom, és remélem, hogy a diákok a jövőben is folytatják a lektor segítségével, de immár önállóan.

A különböző ismerkedési esteken kívül fontosnak tartjuk, hogy megemlékezzünk a magyarság számára fontos eseményekről. Ezért 2006. október 23-ra a Történelem Tanszék hungarológus professzora (Anssi Halmesvirta) és hungarológia szakos diákok együttesen állították össze az ’56-os forradalom 50. évfordulójára készült és az egyetemi könyvtárban megtekinthető fotó- és plakátkiállítást. Emellett 2007-ben először rendeztünk március 15-e alkalmából ünnepi estet, ahol finn és magyar diákok vegyesen vállaltak szereplést.

Nehézségek, melyekkel a lektor találkozik a tanítás folyamán

A finn oktatási rendszerről és a hallgatókról

Mint már korábban említettem, ahhoz képest, hogy kis szak vagyunk, a hungarológián viszonylag sok diák tanul. Számuk eléri az ötvenet. Az aktív hallgatók azonban ennél jóval kevesebben vannak. Hallgatóink nagy része a finn szak keretein belül

kötelező kreditként találkozok először a magyar nyelvvel. Számuk évenként maximum öt. Rajtuk kívül Közép-Európa iránt érdeklődő történészhallgatók, irodalmárok, zenészek jelentkeznek kezdetben csak nyelvtanulás céljából. Nem ritka azonban, hogy valakit egyéni érdeklődés vezényel, ezért lehetnek bármely más szakról is hallgatóink: biológusok, matematikusok, programozók, testnevelés szakosak.

Ez akár ideális is lehetne, hiszen minden évfolyamon tanulhatnának legalább öten. A gyakorlatban ez természetesen nem így valósul meg. A nyelvi csoportokat nem lehet egymásra építeni, mivel mindig változik az összetételük. Előfordul, hogy valaki megkezdte a hungarológus tanulmányokat, aztán nem folytatja, de két év múlva meggondolja magát, és mégis visszajön. Van, aki elmegy nyári egyetemre vagy részképzésre, és olyan nyelvtudással érkezik meg, hogy nem lehet besorolni egyetlen csoportba sem. Egy embernek pedig itt sincs lehetőség órát tartani. Emellett nem segít a finn társadalom berendezkedése sem, mivel Finnországban a fiatalok már 18 évesen önállósodni akarnak, elköltöznek otthonról, és részmunkaidőben dolgozni kezdenek. A szülők nagyon ritkán támogatják gyerekeiket. Mindez természetesen nem segíti az intenzív tanulmányokat. A diákok a szülőkön kívül az államra támaszkodhatnak. Nagyon jó a szociális rendszer, sok a támogatás, és főleg a fiatal családokat támogatja nagyon kedvezően az állam. Ezért a fiatalok nagy része úgy dönt, hogy az egyetemi éve alatt vállal gyereket, viszont emiatt kimarad az oktatásból, vagy csak nagyon sok hiánnyal tudja teljesíteni az órákat. A távollétek miatt több évre megszakadnak a tanulmányok, a csoportok összetétele folyamatosan változik, nem alakul ki közösségi élmény, és bizony mindennek a következménye az is, hogy egy lektor, még ha kitölti a maximális három-négy év lektori időt, akkor sem tudja végigkísérni egyetlen diákját sem. Ezért a jyväskylai lektorok mindig csak kezdő vagy „félkész” hallgatókat kapnak, s ilyen diákokat hagynak maguk után. A lektori munka nagy kihívása az, hogy a lektor minél hamarabb felismerje, hogy valójában milyen nyelvi szinten vannak az egyes tanítványai, s ez alapján megfelelő csoportokat hozzon létre ahhoz, hogy a hallgatók nyelvtudása egyre bővüljön, ne pedig stagnáljon.

Akinek ez a rövid ismertető felkeltette az érdeklődését, annak szeretettel ajánlom honlapunkat, amely magyarul is olvasható, s az alábbi címen érhető el:
<http://www.jyu.fi/hum/laitokset/hungarologia/hu/bemutatkozas>.

Irodalom

<http://www.jyu.fi/hum/laitokset/hungarologia/hu/bemutatkozas>
<http://www.jyu.fi/hum/laitokset/hungarologia/hu/tan/vizsg/hung/>

Tuomo Lahdelma-Fábián Orsolya 2006. Hungarológia a Jyväskyläi Egyetemen. *Korunk* XVII/1: 5–7.

Melléklet

A Hungarológia választható tantárgyai

Nyelvi tanulmányok

- HUNS110Magyar nyelv, beszédgyakorlat I.2ov/4p
- HUNS111Magyar nyelv, beszédgyakorlat II.2ov/4p
- HUNS112Magyar nyelv, beszédgyakorlat III.2ov/4p
- HUNS113Magyar nyelv, beszédgyakorlat IV.2ov/4p
- HUNS121Magyar nyelv, kezdő csoport és fonetikai gyakorlat I.2,5 ov/5p
- HUNS122Magyar nyelv, kezdő csoport II.2,5ov/5p
- HUNS123Magyar nyelv, haladó csoport I.2,5ov/5p
- HUNS124Magyar nyelv, haladó csoport II.2,5ov/5p
- HUNS125Magyar nyelv, haladó csoport III.2,5ov/5p
- HUNS126Magyar nyelv felső szintű csoport I.2,5ov/5p
- HUNS127Magyar nyelv felső szintű csoport II.2,5ov/5p
- HUNS128Magyar nyelv felső szintű csoport III.2,5ov/5p
- HUNS129Magyar nyelv felső szintű csoport IV.2,5ov/5p

Magyar nyelvtudomány

- HUNS154A magyar nyelv története2ov/4p
- HUNS155A magyar nyelv szerkezete2ov/4p

Magyar történelem

- HUNS201Magyar történelem I.2ov/4p
- HUNS202Magyar történelem II.2ov/4p

Magyar irodalom

- HUNS251Magyar irodalom I.2ov/4p
- HUNS252Magyar irodalom II.2ov/4p
- HUNS253Témák a magyar irodalom területéről2ov/4p
- HUNS254Fontos magyar kultúrszemélyek2ov/4p

Magyar kultúra

- HUNS302Országismeret2ov/4p
- HUNS310Magyar kultúrtörténet2ov/4p
- HUNS311Finn- magyar kulturális kapcsolatok2ov/4p
- HUNS312Magyar néprajz2ov/4p
- HUNS313Magyar filmkutatás2ov/4p

- HUNS400Szabadon választható modul2-4ov/4-8p
- HUNS450Hungarológiai gyakornoki munka2-5ov/4-10p
- HUNS501–HUNS660 Választható tantárgyak más tudományterületekről 12ov/24p

Irodalomtudomány

HUNS501A magyar irodalomkutatás története és terminológiája2ov/4p

HUNS502A magyar irodalom finn fordításai4ov/8p

HUNS503Magyar irodalmi irányzatok és periódusok2ov/4p

HUNS510Szemináriumi gyakorlat4ov/8p

Történelem

HUNS551Ismerkedés a magyar történelem forrásaival és a magyar történetírás történetével
3ov/6p

HUNS552A magyar történelem speciális területei3ov/6p

HUNS560Szemináriumi gyakorlat3ov/6p

Nyelvtudomány

HUNS601A magyar nyelv nyelvtana2ov/4p

HUNS602A magyar nyelv használata és változata2ov/4p

HUNS603A magyar nyelv kutatásának története, időszere kérdések2ov/4p

HUNS604A magyar, mint második idegen nyelv2ov/4p

HUNS605Kontrasztív nyelvészet2ov/4p

HUNS606Nyelvtörténet2ov/4p

HUNS610Szemináriumi gyakorlat4ov/8p

Néprajz

HUNS651Tárgyi kultúra2ov/4p

HUNS652Szellemi kultúra2ov/4p

HUNS653Kisebbségek3ov/6p

HUNS660Szeminárium5ov/10p

Művészettörténet és zene

HUNS950Szakdolgozati szeminárium20ov/40p

HUNS960B-szakos tanulmányok